

عنوان مقاله:

واکاوی حکم قصاص مادر

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی فقه، حقوق و پژوهش های دینی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

سیدعلیرضا امین - طلبه سطح عالی حوزه علمیه قم، کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

قاتل عمد طبق اصل اولی، محکوم به قصاص است. اما در شریعت اسلام حکم قصاص متوقف بر شرایطی است که عدم تحقق آنها به منزلهی استثنا از این اصل اولی به حساب می آید. یکی از مستثنیات این اصل کلی، فرضی است که قاتل، پدر مقتول باشد. فقها نسبت به حکم عدم قصاص در فرض قتل فرزند توسط پدر، متفق القول هستند؛ اما این مساله که آیا حکم عدم قصاص مختص به پدر و جد پدری است یا مادر را نیز مشتمل می شود، محل اختلاف است. مشهور امامیه قائل به تمایز حکم پدر و مادر هستند. ظهور ماده ۳۰۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ که به پیروی از نظر مشهور، ابوت قاتل را مانع از ترتب حکم قصاص می داند، این است که مادر در برابر قتل فرزندش قصاص می شود. اما در مقابل، ابن جنید اسکافی و مذاهب فقهی اهل سنت غیر از مالکیه، افزون بر پدر، حکم عدم قصاص را نسبت به مادر نیز جاری می دانند. در کلمات فقها برای مدعای ابن جنید، استدلالی ذکر نشده است. اما به نظر می رسد فرمایش ایشان مبتنی بر قیاسی که به ایشان نسبت داده می شود، نیز نباشد. این نوشتار با ارزیابی ادلهی طرفین، در صدد اثبات استحکام نظریه ابن جنید به عنوان دیدگاه مقابل مشهور است که بر اساس آن، مادر همانند پدر از استثنا شدگان حکم عدم قصاص محسوب می شود

کلمات کلیدی:

قصاص، قتل عمد فرزند، استثنا پدر از قصاص، الحاق مادر به پدر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1193575>

